

Sygn. akt VII U 272/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Włodzimierz Czechowicz

Protokolant: Paulina Filipkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 grudnia 2017 r. w Warszawie

sprawy A. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania A. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 9 stycznia 2017 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

A. D. w dniu 8 lutego 2017 r. wniosła odwołanie za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie od decyzji z dnia 9 stycznia 2017 r., znak: (...). Odwołująca wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i skierowanie sprawy do organu rentowego celem wydania decyzji niezawierającej błędów w zakresie wyliczenia świadczenia emerytalnego oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania. Odwołująca wniosła o dopuszczenie dowodów w postaci dokumentów zawartych w aktach rentowych, przesłuchanie jej w charakterze strony oraz o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego ds. rachunkowości i ubezpieczeń społecznych celem ustalenia, czy obliczenie wysokości emerytury zostało przeprowadzone prawidłowo w zakresie wyliczenia wskaźnika podstawy wymiaru świadczenia oraz uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, a także przyjęcia kwot obowiązujących w danych okresach minimalnego wynagrodzenia pracowników, czy wskazane okresy winny zostać uwzględnione do stażu pracy, czy obliczenie kwoty składek zaewidencjonowanych na koncie uwzględniało ich waloryzację oraz, czy kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego jest prawidłowa (k. 3-5 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. W ocenie organu rentowego odwołanie nie wnosi do sprawy żadnych okoliczności faktycznych, środków dowodowych i argumentów prawnych, które uzasadniałyby zmianę zaskarżonej decyzji. Organ rentowy stwierdził, że polska emerytura

z systemu zreformowanego mieszanego dla odwołującej została obliczona zgodnie

z przepisami prawa. Organ rentowy podniósł, że na osobie zainteresowanej ciąży obowiązek przedłożenia dokumentacji wymaganej przepisami art. 116 ust. 5 ustawy emerytalnej

i przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe. Zdaniem organu rentowego uwzględniono wszystkie udokumentowane polskie okresy ubezpieczenia oraz zarobki odwołującej (k. 7-9 a. s.).

Odwołująca w piśmie procesowym z dnia 7 września 2017 r. modyfikując swoje stanowisko w sprawie wskazała, że powinna otrzymywać emeryturę w kwocie co najmniej 1000,00 złotych (k. 26 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. D. w dniu 21 marca 2013 r. złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę (k. 1 a. e., III tom).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał decyzję z dnia 20 maja 2013 r., znak: (...)przynajającą odwołującej emeryturę w kwocie zaliczkowej. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 6 lat, 8 miesięcy i 8 dni. Emerytura odwołującej została wyliczona w oparciu o system mieszany na podstawie art. 26 i art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na kwotę w wysokości 503,66 złotych (k. 5 a. e., III tom).

Organ rentowy wydawał decyzję przeliczającą wysokość świadczenia odwołującej w dniach 11 kwietnia 2014 r., 15 kwietnia 2014 r., 10 listopada 2015 r. (przyznanie dodatku pielęgnacyjnego do dnia 31 października 2016 r.) oraz 1 marca 2016 r. Ostatnia kwota należnej emerytury ubezpieczonej została wyliczona na kwotę 601,71 złotych (k. 24, 28, 135 i 150 a. e., III tom).

Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 29 grudnia 2016 r., odwołująca została uznana za niezdolną do samodzielnej egzystencji do dnia 31 stycznia 2018 r. (k. 211 a. e., III tom)

W związku z powyższym, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 9 stycznia 2017 r., znak: (...). Organ rentowy przyznał odwołującej dodatek pielęgnacyjny od dnia 1 listopada 2016 r. do dnia 31 stycznia 2018 r. w kwocie 208,67 złotych. Emerytura pozostała w niezmienionej kwocie w wysokości 601,71 złotych (k. 215 a. e., tom III).

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy oraz w aktach emerytalnych, którym Sąd dał wiarę w całości, albowiem żadna ze stron postępowania nie kwestionowała ich rzetelności oraz autentyczności i nie było przesłanek, aby odmówić im przymiotu wiarygodności. Zgromadzony materiał dowodowy nie budził żadnych wątpliwości i był wystarczający do wydania rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. D. jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 183 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1383), emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2012, wynosi: 35% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz 65% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

Na podstawie art. 53 ust. 1-5 ustawy, emerytura wynosi:

- 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz

- po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,

- po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych

z uwzględnieniem art. 55.

(ust. 2) Przy obliczaniu emerytury okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

(ust. 3) Emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury.

(ust. 4) Przepisy ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

(ust. 5) Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio, jeżeli podstawę wymiaru emerytury stanowi podstawa wymiaru emerytury przyjętej do obliczenia świadczenia przedemerytalnego.

W myśl art. 26 ust. 1-6 ustawy, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

(ust. 2) Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach.

(ust. 3) Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach.

(ust. 4) Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2.

(ust. 5) Tablice, o których mowa w ust. 4 są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego, z uwzględnieniem ust. 6.

(ust. 6) Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

Sąd zważył, że w niniejszej sprawie spornym było ustalenie, czy organ rentowy w sposób prawidłowy dokonał wyliczenia wysokości emerytury odwołującej w zaskarżonej decyzji z dnia 9 stycznia 2017 r. Sąd stoi na stanowisku, że na ubezpieczonej ciążył obowiązek wykazania błędów zachodzących po stronie organu rentowego i formułowania odpowiednich zarzutów. Sąd doszedł do przekonania, że w toku postępowania odwołująca nie wskazała błędów w zaskarżonej decyzji ani nie stwierdziła, co jej konkretnie zarzuca. Przy tym A. D., poza przeprowadzeniem dowodu z opinii biegłego sądowego, nie złożyła żadnych wniosków dowodowych.

Zgodnie z poglądami orzecznictwa, które to Sąd aprobuje w całości, „okresy pracy wykonywanej na podstawie umowy o pracę oraz na podstawie innych umów powinny przede wszystkim być potwierdzone świadectwami pracy, czy zaświadczeniami, wpisami

w legitymacjach ubezpieczeniowych, odpowiednimi umowami oraz poświadczeniami

o okresach podlegania ubezpieczeniom społecznym i opłacaniu składek na te ubezpieczenia. Dokumenty te powinny wskazywać okres pracy, rodzaj umowy, rodzaj wykonywanych czynności, ewentualnie wymiar czasu. W postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych mogą być nadto przeprowadzane wszystkie rodzaje dowodów wymienione w kodeksie postępowania cywilnego, również dowody z zeznań świadków i stron. Jednak znaczenie dla poczynienia prawidłowych ustaleń mają tylko te dowody, na podstawie których można w sposób precyzyjny i jednoznaczny ustalić sporne okoliczności.” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 5 marca 2014 r., sygn. akt III AUa 1430/13) „Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń zawiera w § 20 wykaz środków dowodowych, którymi można dowodzić wysokość zarobków, stanowiących podstawę wymiaru emerytury. Przepisy rozporządzenia regulującego postępowanie o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, zawierające ograniczenia dowodowe, nie mają jednak zastosowania

w postępowaniu sądowym, opartym na zasadzie swobodnej oceny dowodów. W przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje więc możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dokumentację zastępczą znajdującą się w aktach osobowych, takich jak umowy o pracę, angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia,

a i wówczas można uwzględniać tylko takie składniki, które są pewne, wypłacane były

w danym okresie stale i w określonej wysokości. Możliwe jest to także w postaci innych środków dowodowych tj. zeznań świadków opinii biegłych itp.” (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 25 lipca 2012 r., sygn. akt III AUa 641/12)

Odwołująca nie przedstawiła żadnych dowodów wskazujących na błędy popełnione przez organ rentowy. Zatem Sąd uznał za zbędne przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego specjalisty do spraw rachunkowości. W ocenie Sądu przeprowadzenie postępowania dowodowego w tym zakresie służyłoby jedynie jego nieuzasadnionemu przedłużeniu. Zasada ciężaru dowodu również została uwypuklona w art. 6 k.c., na podstawie którego również można przyjąć, że na odwołującej spoczywał obowiązek udowodnienia zasadności podnoszonych twierdzeń. Jak wynika bowiem z kolejnego orzeczenia,

„wprawdzie w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, jednakże zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Wszystkie składniki wynagrodzenia, które mają być przyjęte do podstawy wymiaru świadczenia muszą być ustalone w sposób pewny i niebudzący wątpliwości.” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 29 maja 2014 r., sygn. akt III AUa 1041/13)

Odwołująca podnosiła, że przysługuje jej prawo do pobierania emerytury w kwocie minimalnej w wysokości 1000,00 złotych. Sąd zważył, że zgodnie z art. 85 ust. 2 ustawy, kwota najniższej emerytury, z zastrzeżeniem art. 24a ust. 6, art. 54, art. 54a ust. 2 i art. 87, oraz renty rodzinnej wynosi 1000,00 zł miesięcznie.

Sąd doszedł do przekonania, że należy mieć na uwadze dyspozycję art. 87 ust. 1 pkt 2 ustawy, zgodnie z którym w przypadku gdy emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, łącznie z okresową emeryturą kapitałową, albo emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, jest niższa niż kwota, o której mowa w art. 85 ust. 2 i 3, emeryturę przysługującą z Funduszu, w tym emeryturę ustaloną ze zwiększeniem, o którym mowa w art. 26a, podwyższa się w taki sposób, aby suma tych świadczeń nie była niższa od tej kwoty,

o ile ubezpieczona kobieta, osiągnęła wiek emerytalny wynoszący 60 lat i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat.

Z akt emerytalnych wynika bezspornie, że odwołująca w toku postępowania wyjaśniającego toczącego się przed organem rentowym, udowodniła ogólny staż pracy jedynie w wymiarze 6 lat, 8 miesięcy i 8 dni. Zatem należy przyjąć, że odwołująca nie spełniła naczelnej przesłanki, od której uzależniona jest możliwość przyznania emerytury w kwocie 1000,00 złotych, tj. nie udokumentowała co najmniej 20-letniego okresu składkowego i nieskładkowego.

Mając tak ustalony stan faktyczny, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

Zarządzenie: (...)

(...)